

Pohjois-Pohjaanmaan Lintutieteellisen yhdistyksen muistutus koskien Pikisaaren ympäristöhoitosuunnitelmaa.

Pikisaaren metsäisen osan linnusto on hyvin runsas. Yleisimpiä lintuja ovat tavalliset metsän linnut kuten peipot, rastaat ja tiaiset. Oulun korkeudella harvinaisista lajeista nokkavarpunen, tikli, hemppo ja mustapääkerttu esiintyvät alueella. Uhanalaiset pikkutikka (vaarantunut) ja pohjantikka (silmälläpidettävä laji) ruokailevat lahoavissa lehtipuissa säännöllisesti.

Ympäristöhoitosuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet tulevat romahduttamaan alueen linnuston murto-osaan nykyisestä ravinnon ja suojapaikkojen häviämisen myötä. Nokkavarpuset viihtyvät tiheissä metsissä ja ruokailevat talvisin tuomissa. Tämänkin takia kasvillisuus on pidettävä tiheänä ja tuomet säästettävä kaikilla kuvioilla. Lepän siemenet ovat tärkeää ravintoa talvella harvinaisille vihervarpusille sekä tikleille. Lahotessaan leppä tarjoaa runsaasti toukkia uhanalaisille tikoille. Siksi leppiä ei tule kaataa. Metsiin tulee sen sijaan aktiivisesti luoda lahoppuopökölöitä katkomalla puita 2-5 metrin korkeudelta. Pajut ovat tärkeitä luonnon monimuotoisuuden ylläpitäjiä. Aikaisin keväällä kukkivina ne tarjoavat ravintoa hyönteisille ja siten koko ravintoketjulle. Myöhemmin kesällä tiheä pajukko tarjoaa poikueille runsaasti sekä ravintoa että suojapaikkoja. Tämän vuoksi pajukot on säästettävä. Korkeasaaren keskiosassa olevilla ulkomaisilla puulajeilla ei ole linnuston kannalta juurikaan positiivista merkitystä, joten ne voidaan poistaa, mikäli maisemaa halutaan avartaa.

Pienialaisessa matalassa nummikasvillisuudessa viihtyvät vain harvat linnut. Sen sijaan pensaikkojen reunustamassa korkeammassa rikkaruohokasvustossa viihtyvät monet lajit. Kesällä tällaiseen biotooppiin saattaa asettua harvinainen erittäin taitavasti laulava viitakerttunen. Tikli viihtyy talvisin takiaiskasvustoissa, sillä takiaisen siemenet ovat sen suosimaa ravintoa. Takiaisia ei tällä hetkellä Pikisaareen juurikaan esiinny, mutta niitä voidaan kylvää avoimille maille tiklien talvehtimisen helpottamiseksi. Rikkaruohokentät ovat Pikisaaren kaltaiselle merenrannalla sijaitsevalle (entiselle) teollisuusalueelle tyypillisiä ja siten saaren alkuperäistä luontoa.

Nykyään Oulun korkeudella harvalukuiset lehtimetsien lintulajit, kuten satakieli, saattavat ilmaston lämmitessä asettua Pikisaareen laulamaan ja pesimään, mikäli kasvillisuus pysyy riittävän tiheänä. Hoitosuunnitelmassa kuvatun kaltaisilla hoitotoimenpiteillä on saatu satakielet häviämään kaupunkialueelta lähes kokonaan jopa lajin levinneisyyden ydinalueella Joensuussa.

Ympäristöhoitosuunnitelman tavoite ("Varmistetaan Pikisaaren luonto- ja maisema-arvojen säilyminen. Pikisaaren ympäristö hoidetaan mahdollisimman luonnonmukaisena, jolla taataan alueella esiintyvien kasvi- ja eläinlajien elinvoimaisuus.") on kannatettava, mutta maankäyttö ja paikkojen siivoaminen ei saa olla liian intensiivistä, sillä emme halua Pikisaaren linnunlaulukonsertin vaikenevan hoitotoimenpiteiden seurauksena.

Pohjois-Pohjanmaan Lintutieteellisen yhdistyksen suojelutoimikunnan puolesta.

Esa Aalto